

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐγράφη τὰς ἡμέρας καθ' ἃς ἡ ἐκ τοῦ κηρύγματος αὐτοῦ προελθοῦσα ἐν Λακωνίᾳ ἑξαψις εἶχε φθάσει εἰς τὸ κατακόρυφον, κατεδιώκον δὲ αὐτὸν ὅπως τὸν συλλαβῶσι τὰ ἐπὶ τούτῳ ἀποσταλέντα βασιλικά στρατεύματα, προσλαμβάνοντα πρὸς ἐπικουρίαν καὶ πολίτας ἐνόπλους στρατολογουμένους ὑπὸ ἐντοπιῶν ὁπλαρχηγῶν. Τούτους ἀποκαλεῖ διὰ τῆς ἐστρεβλωμένης ὀρθογραφίας τοῦ Πολιτοφρουρᾶν ὁ Παπουλάκης καὶ ἀναθεματίζει. Ἀξιοσημείωτον εἶνε πρὸς τούτοις ὅτι ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἀπευθύνεται πρὸς γυναῖκα, μάλιστα δέ, ὡς ἐκ τοῦ νοήματος ἐμφαίνεται, πρὸς πάσας συλλήβδην τὰς γυναῖκας τοῦ νομοῦ, ἐπειδὴ, ὡς προηγουμένως παρετήρησα, αὐτὰς κυρίως προσεπάθει νὰ προσελκύη, διὰ τοῦ κηρύγματός του καὶ αὐτῶν τὴν συνδρομὴν ἐπεκαλεῖτο κατὰ τὰς κρίσιμους περιστάσεις.

Ἦτο δὲ ὁ Παπουλάκης κατὰ τοὺς ἰδόντας αὐτὸν ἀνὴρ γηραλέος ἐβδομηκοντούτης περίπου, ἀλλὰ στιβαρὸς εἰσέτι βραχύσωμος μὲ γενειάδα ὑπόλευκον, φέρων ράσον χονδρὸν καὶ σκούφον καλογηρικὸν εἰς τὴν κεφαλὴν. Τὸ ἐπώνυμον Παπουλάκης ἀπεδόθη αὐτῷ ὑπὸ τοῦ πλήθους ὅτε ἤρχισε νὰ γίνηται γνωστότερος ἕνεκα τοῦ βραχείος ἀναστήματός του καὶ τοῦ πρεσβυτικῷ καὶ σεβασμίῳ ἤθους του, ἴσως δὲ καὶ ἐξ ἀναλογίας πρὸς τὸν πρῶτον Παπουλάκην, οὗτινος ἡ μνήμη διεσώζετο ἀκμαία ἐτι τότε κατ' ἐκεῖνα τὰ μέρη τῆς Πελοποννήσου. Ἡ φωνὴ τοῦ ἥτις ὅτε συνωμίλει ἦτο ἀσθενής, ἀπέκτα ἀπροσδόκητον τόνον καὶ ἐντασιν ὁσάκις ἐδίδασκε πρὸς τὰ πλήθη καὶ ἀντήχει εὐκρινέστατα ἀκουομένη. Δὲν ἐστερεῖτο δὲ καὶ ποιᾶς τινος εὐγλωττίας καὶ πειστικότητος, εἰς ἣν κατὰ μέγα μέρος ἀποδοτέα ἡ ὅλως ἐκτακτος ἐντύπωσις, ἣν παρῆγον αἱ ὁμιλίας του ἐπὶ τῶν ἀπλοῦκων ἀκρατῶν.

Τὸ οἰκογενειακὸν ὄνομα τοῦ Παπουλάκη, μόλις μετὰ πολλὰς ἐρεῦνας δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξακριβώσω. Ἐκαλεῖτο Παναγιωτόπουλος, ὡς ἐμφαίνεται ἐξ ἐγγράφου ἀναφέροντος τὴν ἐν ταῖς φυλακαῖς Ρίου κάθειρξίν του. Εἰς τὰς ἐφημερίδας, εἰς τὰς ἐγκυκλίους τῆς Συνόδου, εἰς τὰ ἐγγράφα τῆς ὑπηρεσίας πανταχοῦ ἀναφέρεται ὑπὸ τὸ ὄνομα μοναχὸς Χριστόφορος ἢ ὑπὸ τὸ ἐπώνυμον Παπουλάκης. Περιέργον δὲ εἶνε ὅτι εἰς τὰ ἐγγράφα τῆς ὑπηρεσίας καὶ κυρίως εἰς τὰς ἐκθέσεις τῶν νομαρχῶν, ἐπάρχων καὶ ἄλλων διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ἐνθ' ἀποσιωπᾶται τὸ οἰκογενειακὸν τοῦ ὀνόμα, διότι βεβαίως ἦτο τότε ἀκόμη ἄγνωστον, τὸ κύριον αὐτοῦ ἐκφέρεται πάντοτε συνοδευόμενον ὑφ' ἐνὸς ἐπιθέτου ἥκιστα κολακευτικοῦ. Κατ' ἀρχὰς τὸ ἐπίθετον τοῦτο ἦτο στερεοτύπως τὸ λαοπλάνος ἢ ὀχλαγωγός· ἀλλὰ βραδύτερον ὅτε ἡ ἐξέγερσις ἔλαβε φάσιν σοβαρωτέραν, αἱ ἀρχαὶ οἰοῦναι ἀγανακτοῦσαι διὰ τὴν

παράτασιν τῆς ἀνωμαλίας καὶ τὸ ἀκατόρθωτον τῆς συλλήψεώς του, ἐξεδήλουν τὴν ἐαυτῶν ὀργὴν διὰ τῆς προσθήκης νέων ὑβριστικῶν προσδιορισμῶν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοφόρου, ὅστις ἀποκαλεῖται «πονηρὸς καλόγηρος, πλάνος, ἀγύρτης, κακοῦργος, μικρὸς, μισαρὸς, ὑποκριτής, τέρας, βδελυρὸς, βδέλυγμα τῆς ἀνθρωπότητος κλπ.» Εἰς ἐπιστολὴν ἀπευθυνομένην πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εὐρισκομένην ἐν τῷ φακέλλῳ τῶν ἐγγράφων τῆς ὑπηρεσίας ἥτις ἐὰν δὲν εἶνε αὐτογράφος ἐγγράφη ὅμως πάντως καθ' ὑπαγόρευσιν του, καθὼς καὶ εἰς μίαν αὐτοῦ προκήρυξιν ὁ ἴδιος ὑπογράφεται «Χριστόφορος Κυρίκας» προδήλως ἀποκρύπτων τὸ ἐαυτοῦ οἰκογενειακὸν ὄνομα καὶ ἀντικαθιστῶν αὐτὸ διὰ τοῦ μέγα σημαίνοντος, ὡς ἐνόμιζε, τίτλου του.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ ΑΝΝΙΝΟΣ.

ΧΑΡΑΛΔΟΣ

Ο ΗΓΕΜΩΝ ΤΩΝ ΒΑΡΙΑΓΩΝ

Βυζαντινὸν ἱστορῆμα.

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Καὶ δὴ ἐτελοῦντο συνήθως αἱ δοχαὶ ἐν τῷ περιβλέπτῳ καὶ μεγάλῳ τρικλίνῳ τῆς Μαγναύρας (ἐκ τοῦ: Magna aula), ἥτις ἦν λαμπρότατον Ἀνάκτορον, κείμενον μεταξὺ τῶν ἀρχαίων Βασιλείων καὶ τῆς ἀγίας Σοφίας, καὶ συνεδέθη πρὸς τὰς σπουδαιότερας περιπετείας τῆς προγονικῆς ἡμῶν ἱστορίας. Καίτοι δὲ ἀπερίγραπτος ἦν ὁ συνήθης κόσμος τοῦ Ἀνακτόρου τούτου, οὐχ ἥττον κατὰ τὰς ἐπισήμους περιστάσεις ἐτι πολυτελέστερον διεσκευάζετο κατὰ τρόπον, ὃν διὰ μακρῶν ἐκτίθησιν ἡμῖν Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος.

Ἐκρεμῶντο δηλονότι ἐν τῷ μεγάλῳ τρικλίνῳ, ἥτοι τῇ κυριωτάτῃ αἰθούσῃ, τῇ περιεχούσῃ τὸν χρυσοῦν καὶ διάλιθον θρόνον, ὅστις ἐκαλεῖτο Σολομώντειος, ὡς καὶ εἰς τὸν πρὸ αὐτοῦ θολωτὸν προθάλαμον τὸν λεγόμενον *μεγάλην Τροπικὴν, ἀλυσίδα ἀσπρόχαλκα* ἐξ ὧν ἀνηρτῶντο *μεγάλα ἀργυρὰ πολυκάρδηλα*, ἥτοι πολυέλαιοι ἐκ τῆς περιωνύμου μονῆς τοῦ Ὁρμίσδου καὶ τῆς τοῦ ἀγίου Σεργίου καὶ Βάκχου. Ἐτίθεντο προσέτι ἐν τῷ αὐτῷ τρικλίνῳ δεξιῶς ἐν τῷ μέσῳ τῶν μεγάλων κιόνων, τὸ χρυσοῦν ὄργανον, ἂν ὠθεν αὐτοῦ τὸ ἀργυροῦν ὄργανον τῶν Βενέτων, καὶ ἀριστερῶς τὸ ἀργυροῦν ὄργανον τῶν Πρασίνων. Ἦσαν δὲ τὰ ὄργανα ταῦτα παρεμφερῆ πρὸς τὰ σήμερον εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς ἐκκλησίας ἐν χρήσει, καὶ μεγάλως ἐτιμῶντο, οὕτως ὥστε ἐκάστη τῶν ἐν τῷ Ἱπποδρόμῳ πανισχύρων φατριῶν ἢ δήμων, οἱ Βενε-

τοι, δηλονότι, οἱ Πράσινοι, οἱ Ροῦσιοι (έρυθροί), καὶ οἱ Λευκοί, ἐκέκτηντο τὸ ἴδιον τοιοῦτον ἀργυροῦν, ἐνῶ τὰ τῶν Ἀνακτόρων ἦσαν χρυσά. Πρῶτον ἀναφέρεται τὸ ὑπὸ τῆς Αὐτοκρατείας Εἰρήνης δωρηθὲν τῷ μεγάλῳ Καρόλῳ κατὰ τὸ ἔτος 800 Μ. Χ.

Πλὴν τούτου τὸ *Ἀναδενδράδιον ὅλον ἐποίησαν οἱ παστοποιοὶ δίκην τροπικῆς ἀπὸ σενδῆς*, ἥτοι οἱ κατασκευάζοντες τὰς παστάδας μετέτρεψαν τὴν πρὸς τὸ Ἀνάκτορον ἄγουσαν ἀναδενδράδα εἰς διαρκὴ θόλον διὰ τῆς ἐπιταγύσεως τῶν λεπτοτάτων ἐκείνων ὁλοσηρικῶν ὑφασμάτων, τῶν καλουμένων σενδῆς. Ἐνθεν δὲ κἀκείθεν ἐκ τῶν κιόνων ἀπὸ τῶν σενδῆς τούτων μέχρι τοῦ ἐδάφους ἐκρεμάσθησαν *σκαραμάγγια* μεγάλα ὑπὸ τοῦ Παλατίου δοθέντα. Τὰ σκαραμάγγια ταῦτα ἦσαν οἱ πολυτελεῖς καὶ χρυσόπαστοι τῶν μεγιστάνων ἐπενδύται, ὧν μέγας ἀριθμὸς ἐτηρεῖτο πάντοτε ἐν τοῖς Ἀνακτόροις, καθ' ὅσον ἐχρησίμευον ὡς συνήθη εἰς τοὺς αὐλικούς δῶρα πολλάκις τοῦ ἔτους. Ἐν τῇ οὕτω κατασκευασθείσῃ τροπικῇ ἢ θολωτῇ στοᾷ ἐκρεμάσθησαν τὰ *χειμυτὰ ἔργα τοῦ φύλακος*, ἥ-οι, κατὰ τὴν πιθανωτέραν ἐρμηνείαν, τὰ διάλιθα καὶ διὰ μίλτου ἐγκεκαυμένα κειμήλια τοῦ θησαυροφυλακίου· καὶ πλὴν τούτων ἀλύσεις ἐκ τῆς μονῆς τοῦ Ὀρμίσδου καὶ πολυκάνδηλα ἐκ τῆς νέας ἐκκλησίας. Ἀλύσεις τοιαύτη μετὰ πολυελαίου ἐκόσμει καὶ τὸ *Φουρνικόν*, ἥτοι τὴν ἀψίδα τὴν φέρουσαν εἰς τὸν τρίκλινον τῶν *Καρδιότατων*, (ἐπιλέκτων ἱππέων τε καὶ πεζῶν, ἀποτελούντων εἰς τὰς παρατάξεις τὴν ἰδιαιτέραν τοῦ Βασιλέως φρουράν, καὶ λαμβανομένων ἐκ τῶν Σχολαρίων ἦσαν δὲ τέλειοι, εὐσθενεῖς καὶ μεγάλης θέας, λευκὴν περιβαλλόμενοι στολήν, ἐξ ἧς τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ : Candidus), ὅστις ἐπίσης ἐξωπλίσθη (δισκευάσθη) παρὰ τοῦ *Σακελλαρίου*, ἥτοι τοῦ θησαυροφύλακος διὰ *βλαττίων* (πορφυρῶν) σκαραμαγγίων μεγάλων καὶ διαφόρων ἀργυρῶν βασιλικῶν ἔργων (σκευῶν), ἐν οἷς καὶ πολυκάνδηλα ἐκ τῆς νέας ἐκκλησίας.

Τὸ ἔξω τοῦ σταύλου τῶν *ἡμιόνων* καὶ τὴν *πρώτην Σχολὴν*, ἥτοι τὴν στρατῶνα τοῦ πρώτου ἐκ τῶν ἑπτὰ ταγμάτων τῶν Σχολαρίων, τῶν περιωνύμων τούτων τοῦ Αὐτοκράτορος Σωματοφυλάκων, ἐξώπλισεν ὁ Ὑπαρχος, ἥτοι ὁ Δῆμαρχος καὶ πατὴρ λεγόμενος τῆς πόλεως, ἐνθεν κἀκείθεν διὰ βλαττίων καὶ ἀπλωμάτων καὶ σενδῆς (πορφυρῶν καὶ ὁλοσηρικῶν ὑφασμάτων), ὡς καὶ διὰ τῶν ἀναγλύφων *ἀσμηίων*, ἥτοι ἀργυρωμάτων, τῶν ἀποκειμένων ἐν τοῖς ξενώσι, (δημοσίοις ἀσύλοις πρὸς περιθαλψίν τῶν ξένων), τοῖς γηροκομείοις καὶ τοῖς νκοῖς. Ἐκρεμάσθησαν δὲ καὶ ἀλυσίδες ἐξωθεν τοῦ σταύλου, ὡς καὶ ἐν τῇ ῥηθείσῃ Σχολῇ εἰς τὸ μέσον τοῦ *τρούλλου* (θόλου).

Καθ' ὅμοιον δὲ τρόπον δι' ἀλύσεων καὶ πολυελαίων ἐκοσμήθη καὶ ὁ τρίκλινος τῶν *Ἐξκουβιτών*, ἥτοι τὸ Μέγαρον τὸ χρησιμεῖον ὡς στρατῶν τῶν τεσσάρων ταγμάτων τῶν Ἐξκουβιτόρων, τῶν ἀποτελούντων τὴν βασιλικὴν φρουράν μετὰ τῶν Σχολαρίων, τῶν Ἰκανάτων, (ἐπιλέκτων ἐπίσης ἐκ τοῦ ἰκανός), καὶ τῶν Νουμέρων. Τὸ δὲ *Τριβουνάλιον*, (πιθανῶς λαμπράν τινα ἐξέδραν, καθ' ὅσον οὕτω ἐκαλεῖτο πᾶν περιφανὲς οἰκοδόμημα), ἐξώπλισεν ὁ Ὑπαρχος κατὰ τὸ *εἰωθὸς τῆς προελεύσεως*, ἥτοι κατὰ τὰ εἰθισμένα διὰ τὰς παρατάξεις, καὶ τὰς εἰς τοὺς διαφόρους ναοὺς καὶ ἄλλους ἐπισήμους τόπους μεταβάσεις τοῦ Βασιλέως, διὰ βλαττίων, ἀπλωμάτων καὶ σενδῆς, ὡς καὶ δι' ἔργων (σκευῶν) χρυσῶν καὶ χειμυτῶν, καὶ ἀναγλύφων ἀργυρῶν, ἅτινα παρεῖχον οἱ ἀργυροπράται, πρὸς δὲ καὶ δι' ἀλυσιδίων καὶ πολυκανδήλων δώδεκα ἀργυρῶν, ἐκ τῆς νέας πάντοτε καὶ λαμπρᾶς ἐκκλησίας, τῆς ὑπὸ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνα οἰκοδομηθείσης παρὰ τὴν ἀγίαν Σοφίαν, καὶ οὐχὶ μακρὰν τῆς θαλάσσης, τιμωμένης δ' ἐν ὀνόματι τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ.

Τὸν δὲ τρίκλινον τῶν Σχολῶν δισκεύασεν ὁ Ὑπαρχος ἐπίσης διὰ βλαττίων, καὶ ἀπλωμάτων καὶ σενδῆς, κοσμήσας διὰ τῶν ἀργυρωμάτων τῶν ἐκκλησιῶν, ξενῶνων καὶ γηροκομείων, τῇ προσθήκῃ δέκα ἀργυρῶν ἀλύσεων καὶ πολυελαίων ἐκ τῆς νέας ἐκκλησίας. Ὁμοίως καθωραίσθησαν καὶ τὰ ἐξωθεν τῆς Χαλκῆς Πύλης, ἕως τοῦ ἐξάγοτος ἐκεῖος *καρχέλλου*, ἥτοι μέχρι τοῦ φέροντος εἰς αὐτὴν ἐξώστου, ἐκρεμάσθη δ' ἐκεῖ τὸ μέγα ἀργυροῦν πολυκάνδηλον τῶν Βλαχερνῶν, καὶ δύο τοιαῦτα ἀργυρὰ ἐν τῷ αὐτῇ πύλῃ.

Ὁ δὲ τρίκλινος, ἐν ᾧ ἵσταται τὸ *Καμελανίκιον* (εἶδος στέγης) καὶ οἱ Μάχιστροι *γίνονται* (προχειρίζονται), ὡς καὶ τὸ λεγόμενον *Ὀροπόδιον* ἐξωπλίσθη ὑπὸ τοῦ Σακελλαρίου διὰ βλαττίων καὶ βήλων (παραπετασμάτων ἐκ τοῦ : velum) ἐκ τοῦ *Χρυσοτρικλίνου*. Ἦν δὲ ὁ Χρυσοτρικλινὸς τὸ μέρος τῶν Ἀνακτόρων τὸ περιέχον τὰ ἰδιαιτέρα τοῦ Αὐτοκράτορος δώματα, καὶ τὸ ἔδαφος αὐτοῦ ἦν ἐξωραϊσμένον διὰ θαυμασιῶν ψηφωτῶν, παριστάντων ῥοδωνιάς, καὶ ἄλλα δένδρα καὶ ἄνθη.

Ὁ *Πόρτηξ* (στοᾷ) τοῦ Αὐγουστέως, ὁ καλούμενος *Χρυσὴ Χεῖρ*, ἐξωπλίσθη διὰ τῶν ὀξέων βήλων (πορφυρῶν πέπλων) τοῦ Χρυσοτρικλίνου. Τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ Αὐγουστέως *διαβατικά* (οἱ διάδρομοι) μέχρι τῆς ἀψίδος διὰ διαφόρων βήλων κεντητῶν.

Ἡ Ἱππόδρομος διεκοσμήθη ὑπὸ τοῦ Ὑάρχου διὰ βλαττίων καὶ διαφόρων βασιλικῶν βήλων· οἱ δὲ τοῖχοι δεξιῶς καὶ ἀριστερῶς ἐγραμίσθησαν (ἐξωραίσθησαν), ὡς ἦν ἔθος κατὰ τὰς

ώρας ἐκείνης τοῦ ἔτους, ἐν σχήματι σταυρίων προελεύσεις, διὰ δαφνῶν καὶ ἄλλων ἀνθέων τῆς (σταυρῶν) καὶ στεφανίων (στεφάνων), λεγομένων *σκιαστῶν*.

Ὁ τρίκλινος Ἰουστινιανός, οἰκοδομηθεὶς ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος ἐκείνου, καὶ ὁ Λαυσιακός, ἐκοσμήθησαν, κρεμασθέντων, κατὰ τὸ εἶωθός, δολοφώτων καὶ ἀνελλιπῶν τῶν πολυκανδήλων αὐτῶν. Ἐν δὲ τῷ πόρτηκι τοῦ Χρυσοτρικλίνου, ἦτοι ἐν τῷ Ὠρολογίῳ, ἔστησαν τὰ δύο χρυσὰ ὄργανα τὰ βασιλικά, καὶ τὰ δύο ἀργυρὰ ὄργανα τῶν μερῶν (φατριῶν τοῦ Ἱπποδρόμου). Πολλὰ περὶ τοῦ εἶδους τοῦ Ὠρολογίου τούτου λέγουσιν οἱ Σχολιασταί, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι πρόκειται πράγματι περὶ ἐκκεμοῦς, παρεμφεροῦς πρὸς τὰ ὑφ' ἡμῶν ἐπὶ τῶν τοίχων ἀναρτώμενα. Αὐτὸς ὁ Χρυσοτρικλινὸς ἐκοσμήθη, ὡς εἴωθε διὰ τὸ Πάσχα, ἤγουν διὰ τοῦ Πενταπυργίου (φαίνεται ὅτι πρόκειται περὶ σκευοθήκης μετὰ πέντε πυργίσκων, ἐν ᾗ ἐξετίθεντο τὰ τιμαλφῇ στέμματα καὶ ἄλλα κειμήλια) καὶ τῶν βασιλείων θρόνων, τῶν *κραβδάτων* (ἐφ' ὧν πιθανῶς κατεκλίνοντο οἱ δαιτυμόνες) καὶ τῆς χρυσῆς τραπέζης. Εἰς δὲ τὰς ὀκτῶ καμάρας τοῦ ἐν λόγῳ Χρυσοτρικλίνου ἐκρεμάσθησαν τὰ τοῦ ναοῦ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Φάρου (εὕρισκομένης ἐντὸς τῶν Ἀνακτόρων) στέμματα, καὶ τῶν ἐτέρων ἐκκλησιῶν τοῦ Παλατίου, καὶ ἔργα διάφορα *χειμευτὰ ἀπὸ τοῦ φύλακος* (πολύτιμα σκεύη ἐκ τοῦ θησαυροῦ), ὡς καὶ τὰ βασιλικά καὶ αὐγουστιακὰ (ἀνήκοντα εἰς τοὺς Αὐγούστους) χλανίδια, οὕτω. Τοῦ ἁγίου Πέτρου τὸ ὀλόχρυσον καὶ διὰ μαργαριτῶν διηνητισμένον πλατάνιον· τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τὸ *χοροσαγχάριον* (ἄγνωστον εἶδος ἐνδύματος) μετὰ τοῦ *γρυπολέοντος* καὶ τοῦ *γρυπαρίου* τοῦ Ἀριστητηρίου (ἐνδυμάτων ἐχόντων ἐνυφασμένους τὸ μὲν γρυπας καὶ λέοντας, τὸ δὲ μόνον γρυπας, ἐκ τῆς αἰθούσης τῆς ὠρισμένης διὰ τὸ ἄριστον), τὸ πλατάνιον, τὸ *τριβλάττιον* (τρεῖς διὰ πορφύρας χρωματισθέν) τοῦ *Παρθένου* (εἴτε ἰδιαιτέρου Μεγάλου παρὰ τὸν Χρυσοτρικλινόν, εἴτε μέρος τοῦ τρικλίνου τούτου), ὁ *καβαλλάριος* (ὑφασμα μετ' ἐνυφασμένων εἰκόνων ἵππῶν), τὸ αὐγουστιακὸν *ἡπλησιον* (τάπη) τῆς καμάρας τοῦ Ἀριστητηρίου, ὁ *τάων* (ἐνδυμα φέρον ἐνυφασμένους ταῶνας), τὸ αὐγουστιακὸν *μαρδιον* (μυθῶνας) τοῦ *Διαιταρχείου*, (ἐνθα διητῶντο οἱ Δικατάριοι, ὧν ἄγνωστος ἡ ἀκριβὴς ἐν τῇ Αὐλῇ λειτουργία· πιθανῶς οἱ περὶ τῶν συμποσίων φροντίζοντες) ὁ *καβαλλάριος*, τὸ *καίσαρικιον* (ὑφασμα ὡς τὸ ἀνωτέρω χρησιμεῖον ἰδίως εἰς τοὺς Καίσαρας) τῶν πρὸς δὲσιν *ἀργυρῶν Πυλῶν* (αἱ πύλαι αὐτῶν τοῦ Χρυσοτρικλίνου κατεσκευάσθησαν ὑπὸ τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου), τὸ τῶνιον καὶ ὀπισθεν αὐτοῦ τὸ *ἀετάριον* (ὑφά-

σματ). Ἄνω δὲ τῶν ἀργυρῶν Πυλῶν ἐκρεμάσθη τὸ χρυσοῦν *σαρίον* (χιτῶν), τὸ λεγόμενον *καίσαρικιον*. Τὰ στέμματα καὶ τὰ χειμευτὰ ἔργα ἐν παρ' ἐν ἐκρέμαντο, ἤγουν εἰς τὸ μέσον στέμμα καὶ ἐνθεν ἀκχείθεν ἔργα χειμευτὰ.

Ἡ ἀνατολικὴ καμάρα ἦν κεκαλλωπισμένη ὅλη διὰ στεμμάτων ἄνευ χειμευτῶν σκευῶν. Εἰς τὰς ἐπτὰ καμάρας τοῦ Χρυσοτρικλίνου ἐκρεμάσθησαν ἐπίσης πολυκανδήλα ἀργυρὰ μετ' ἀλυσιδίων ἐκ τῆς Θεοτόκου τοῦ Φάρου. Εἰς δὲ τὴν ἀνατολικὴν κόγχην, ἀντὶ τῶν τριῶν κανδήλων, ἐκρεμάσθησαν τρία στέμματα, ἐμπροσθεν μὲν τὸ πρᾶσινον τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων Ἀποστόλων μετὰ τοῦ σταυροῦ καὶ τῆς περιστέρως αὐτοῦ, δεξιὰ δὲ τὸ Βένετον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Φάρου μετὰ τοῦ σταυροῦ καὶ τῆς περιστέρως, καὶ ἀριστερὰ τὸ Βένετον τοῦ ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, ὁμοίως. Ταῦτα τὰ τρία στέμματα παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ φιλοχρίστου Δεσπότη κατεσκευάσθησαν.

Εἰς τὰ τέσσαρα μεσοκάρδια τοῦ Πενταπυργίου ἐκρεμάσθησαν διάφορα *ἐργομῶνια* (καλλιτεχνήματα) ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Δημητρίου καὶ τῶν ἐναποκειμένων εἰς τὸν φύλακα. Εἰς δὲ τοὺς ξυλίνους Ἐκδέτας, τοὺς ἀπὸ τοῦ Πενταπυργίου εἰς τοὺς τοίχους καθήκοντας, ἐδέθησαν τὰ νυμφικὰ ζωνάρια τὰ ἐκ λίθων καὶ μαργάρων ἡμφιεσμένα, καὶ τὰ ἐναποκείμενα ἐν τῷ φύλακι, ἐν ᾧ εἰς τὸ μέσον πολυκανδήλον τοῦ Χρυσοτρικλίνου ἐκρεμάσθησαν τὰ δύο αὐγουστιακὰ *στηθοκαράκαλα* (ἄγνωστον ἐνδυμα) καὶ αἱ δύο *διακοπταὶ* (ἀσύμφωνοι οἱ Σχολιασταί), μία ἡ νυμφικὴ καὶ ἑτέρα ἡ ἐν τῷ φύλακι ἀποκειμένη ὡς καὶ τὰ δύο αὐγουστιακὰ *κατασειστὰ* (πιθανῶς περιδέραια ἐκ μαργάρων), καὶ τὰ δύο αὐγουστιακὰ *πρικτάρια* (στηθόδεσμα).

Ἐν δὲ τῷ μεγάλῳ *Κοσμήτῳ* (αἵθουσα, ἐν ᾗ ἐκοσμοῦντο αἱ Αὐγούσται ἢ διατηρεῖτο ὁ κόσμος αὐτῶν) τοῦ αὐτοῦ Χρυσοτρικλίνου εἰς τοὺς ἐκείσε *δαυρίτας* (ἴσως διαυρίτας, παράθυρα) ἐκρεμάσθησαν *μινσοῦρια* καὶ *μεσοσκούτελλα* (σκεύη τῆς τραπέζης ἐκ τοῦ: mensa καὶ scutella) ἀργυρὰ μεγάλα ἀνάγλυφα, ἐκ τῶν ἐναποκειμένων ἐν τῷ Βεστιαρίῳ τοῦ Καριανοῦ, ἄνωθεν δὲ εἰς τὰς δεκαεὶς φωταγωγούς καμάρας τοῦ τροῦλλου ἐκρεμάσθησαν τὰ μικρὰ *σκουτέλλα* τῶν προειρημένων μινσουρίων κατὰ καμάραν ἐπτὰ, καὶ αὐτὰ ὄντα ἀνάγλυφα, τέλος τὰ ἐδάφη κατεῤ-ῥάνθησαν διὰ κισσοῦ καὶ δάφνης, καὶ τὰ οἰκιδέτερα, ἦτοι σπουδαϊότερά μέρη, διὰ μυρρίνης (μυρσίνης) καὶ δενδρολιβάνου. Μετὰ δὲ τὴν εἰσοδὸν τῶν *Βήλων* (τῶν διαφόρων τάξεων τῶν μεγιστάνων) εἰς τὸν τρίκλινον τῆς Μαγναύρας, περὶ ἧς κατωτέρω ὁ λόγος, κατεῤ-ῥάνθη ἅπαν αὐτοῦ τὸ ἔδαφος διὰ ῥόδων, ἐνῶ τὸ ἔδαφος τῆς Ἀναδενδράδος καὶ τοῦ ἀράγοτος Πουλπίτου (τῆς

δρας τῆς ἀγούσης) εἰς τὸν μέγαν τρίκλινον ἐκαλύφθησαν διὰ πολυτίμων Περσικῶν ἀπλωμάτων.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ διακόσμου τῶν Ἀνακτόρων, ὅθεν διήρχετο καὶ ἔνθα κατέληγεν ἡ πομπή· περὶ δὲ τῶν περισταμένων ἀρχόντων καὶ τῆς ἀμφιέσεως αὐτῶν μανθάνομεν τὰ ἐξῆς. Οἱ Μάγιστροι καὶ οἱ εὐειδέστεροι τῶν Ἀνθυπάτων ἐφόρεσαν τοὺς *λῶρους*, ἥτοι τὰ χρυσοκέντητα καὶ διάλιθα ὠμοφόρια, ἅτινα ἀπῆλλατον αὐτοὺς τῆς διὰ γονυκλισίας προσκυνήσεως, μὴ βασταξάντες ἀφ' ἐτέρου *σκεπεῶνας*, ἥτοι τὰ ἐξ ἐλεφαντόδοντος δικανίκια καὶ ἀνεξικακίας, αἵτινες ἦσαν σακκίδια πλήρη χώματος πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἐκ χοῶς προελεύσεως καὶ εἰς χοῦν διαλύσεως τοῦ σώματος. Οἱ δὲ λοιποὶ Ἀνθύπατοι καὶ Πατρίοι ἐφόρεσαν τὰ ἐαυτῶν *καμίσια* (ἐπιθωράκιον ἐνδύμα πορφύρεα καὶ χρυσῶ διηνητισμένον), καὶ τὰ *χρυσόταβλα χλανίδια* (χρυσοπάστους χλαμύδας), οἱ δ' εὐνοῦχοι Πρωτοσπαθάριοι μετὰ τὰ *στιχάρια* (τοὺς χιτῶνας), ἔφερον τὰ *σαβάνια* (λινὰ χειρόμακτρα, πιθανῶς διὰ τελαμῶνος ἀπὸ τοῦ ὤμου κρεμάμενα), καὶ τὰ χρυσὰ *μανιάκια* (περιδέραια, ἐμφαίνοντα τὸν στρατιωτικὸν αὐτῶν βαθμὸν), βασταζόντες προσέτι τὰ χρυσὰ διάλιθα *σπαθοδάκλια* (κοντοὶ μετὰ σπάθης). Οἱ Πριμικήριοι τὰ *στιχάρια* ἄνευ χλανιδίων. Οἱ Μάγιστροι, ὡς φορέσαντες τοὺς λῶρους, ἔδωκαν τὰ ἐαυτῶν *στιχάρια* εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας ἐκ τῶν Πριμικήριων. Οἱ Ὀστιάριοι (εἰσαγωγεῖς τῶν προσερχομένων) ἐπὶ τῶν καμισίων ἐφόρεσαν τὰ χρυσὰ *παραγαύδια* (ἐνδύματα ἐκ Φρυγικῆς μετάξης), καὶ ἐβάσταξαν τὰ χρυσὰ διάλιθα *βεργία* (ῥάβδους, αἵτινες ἦσαν τὸ ἔνσημον τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν)· οἱ δὲ λοιποὶ Ὀστιάριοι, οἱ μὴ ἔχοντες χρυσὰ παραγαύδια, ἐφόρεσαν ἄνω τῶν καμισίων τὰ ἐαυτῶν χλανίδια. Οἱ Σπαθαροκουβικουλάριοι (εὐνοῦχοι, διατελοῦντες ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Πραιποσίτου, καὶ παρεμφερεῖς πρὸς τοὺς κοιτωνίτας) ἐφόρεσαν ἄνω τῶν καμισίων αὐτῶν χρυσὰ παραγαύδια καὶ τὰ *χρυσόκατα σπαθία τῶν ἀξιωμάτων* (σπάθης μετὰ χρυσῶν λαβῶν)· οἱ λοιποὶ Σπαθαροκουβικουλάριοι, οἱ μὴ ἔχοντες χρυσὰ παραγαύδια, ἐφόρεσαν τὰ ἐαυτῶν καμίσια καὶ σπαθία. Οἱ Κουβικουλάριοι πάντες ἐφόρεσαν τὰ ἐαυτῶν καμίσια· καὶ οἱ μὲν ἐφόρεσαν τῶν ἑορτῶν τὰ χρυσόταβλα χλανίδια τὰ *φουνδάτα* (κατὰ μακροτάτην ἀνάπτυξιν τοῦ Σχολιαστοῦ βαθεὸς χρώματος *foncé*, ἀλλὰ πιθανώτερον κροσσωτὰ ἐκ τοῦ· φούνδα), ἦγουν τὰ τῶν Πατρικίων, οἱ δὲ τὰ *ἐξαργυροκέντητα* χλανίδια καὶ τὰ ἀργυροκέντητα *κοντομάνικα* (χειρίδες μὴ ἀφικνούμεναι μέχρι τοῦ καρποῦ) καὶ τὰ *ὀξέα* (πορφύρεα) *κοντομάνικα*. Οἱ Πρωτοσπαθάριοι οἱ Ὀφφικιάλιοι (λειτουργοὶ κατώτεροι τῶν προμνησθέντων, ἀλλ' ἀνώτεροι τῶν Νοταρίων, Χαρτουλαρίων, Σινκ-

τόρων, ἥτοι σημαιοφόρων, Μανδατόρων, Ὑπάτων, Δισυπάτων, Κομήτων, Σιλεντιαρίων, κτλ. Ἐνοπλοὶ πάντοτε ἀνέμενον οὗτοι τὰς διαταγὰς τῶν ἀνωτέρων ἀρχόντων, εἰς οὓς διετέλουν προσκεκολλημένοι), ἐφόρεσαν τὰ ἐαυτῶν καμίσια καὶ τὰ φουνδάτα τῶν ἑορτῶν χλανίδια, ἦγουν τὰ τῶν Μάγιστρων. Οἱ τοῦ Χρυσοτρικλίνου Πρωτοσπαθάριοι ἐφόρεσαν τὰ χρυσὰ *σπέκια* (περιβλήματα ἐκ τριχάπτων) καὶ χρυσὰ *μανιάκια*. (Σπαθάριοι, Πρωτοσπαθάριοι καὶ Σπαθαροκανδιδᾶτοι κατ' ἀνίοντα βαθμὸν ἦσαν οἱ ἰδίως φύλακες τοῦ Ἱεροῦ σώματος τοῦ Βασιλέως, καὶ προηγούμενοι εἰς τὰς προελεύσεις, ἔφερον τὰ ὅπλα αὐτοῦ· τοιοῦτους εἶχον καὶ ἄλλοι ἀνώτατοι ἄρχοντες). Οἱ δὲ μὴ ἔχοντες σπέκια, ἐφόρεσαν σκαραμάγγια καὶ *σαγία ῥοῆς* (μανδύας εὐρυτέρους καὶ βραχυτέρους τῶν σκαραμαγγίων). Οἱ τῶν *Σεκρέτων* (τοῦ Μυστικοσυμβουλίου) Χαρτουλάριοι καὶ Νοτάριοι ἐφόρεσαν τὰ ἐαυτῶν καμίσια καὶ *σαγία ἀληθινά*. Οἱ Ἀσηκρήται (ἰδιαιτέροι γραμματεῖς τῶν Ἀνάκτων ἐκ τοῦ: a-secretis, σὺν ἄλλοις ταχυγραφοῦντες ἢ στενογραφοῦντες τοῦ Αὐτοκράτορος τὰς δημηγορίας) καὶ οἱ Νοτάριοι τῶν Ἀσηκρητειῶν καὶ λοιποὶ *Σεκρετικοὶ* (δικασταὶ) ἐφόρεσαν τὰ ἐαυτῶν καμίσια καὶ τὰ φουνδάτα χλανίδια τῶν ἑορτῶν, ἦγουν τὰ ἔχοντα *ὀξέα ταβλία* (πορφύρεας παρυφάς).

Ἐτελεῖτο δὲ ἡ ἀμφίεσις αὕτη τῶν ἀρχόντων, οὐχὶ ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ μετ' ἰδιαιτέρας πομπῆς. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ὑποδοχῆς οὐδόλως ἦνοιγε τὸ Παλάτιον διὰ τὴν συνήθη πρωϊνὴν προέλευσιν, ἀλλὰ προσήρχετο πᾶσα ἡ Σύγκλητος (ἥτοι τὸ σύνολον τῶν ἀρχόντων) εἰς τὴν Μαγναύραν, ὅπως ἐκεῖ περιβλήθῃ τὰ *ἀλλάξιμα* (τὰς πολυτελεῖς στολὰς). Περὶ δὲ τὸ πλήρωμα τῆς δευτέρας ὥρας (μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου), ἐτοιμασθέντων τῶν πάντων, εἰσέρχοντο οἱ Πραιποσίτοι καὶ οἱ τοῦ *κουβουκλείου* (τῆς ἰδιαιτέρας θεραπείας τῶν Ἀνάκτων εὐνοῦχοι πάντες, διατελοῦντες ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν Πραιποσίτων, ἐκ τοῦ: cubicularius) διὰ τῆς τοῦ Κυρίου ἐκκλησίας εἰς τὰ δώματα τοῦ Αὐτοκράτορος. Περιβιβαλλόμενοι δὲ τότε οἱ *Δεσπότες* (οἱ Βασιλεῖς) τὰ *διδητήσια* (μανδύας ἐξ Ἀσσυρίας μετὰ χειρῶν μέχρι τῶν ἀστραγάλων καθικνουμένων καὶ ἄνευ ζώνης), καὶ τὰ χρυσοπερίκλειστα *σαγία*, ἐξήρχοντο διὰ τῶν *διαβατικῶν* (διαδρόμων) τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα καὶ τοῦ *Σίγματος*, *δηριγενόμενοι* (προπεμπόμενοι) ὑπὸ τε τοῦ κουβουκλείου καὶ τῶν *Μαγλαβιτῶν* (ῥαβδούχων) καὶ τῆς *Ἐταιρίας* (σώματοφυλακῆς). Τὸ ἐν λόγῳ Σίγμα ἦν περιφανὴς στοά, εὐρισκόμενη εἰς τὸ παραδείσιον ἄλσος τὸ περιβάλλον τὸ Ἀνάκτορον τοῦ Βρύου, κληθεῖσα οὕτως ἐκ τοῦ σχήματος αὐτῆς. Τὸ ἀπαράμιλλον τοῦτο Ἀνάκτορον φκοδόμησεν ὁ Θεόφιλος κατὰ μίμησιν

τοῦ ἐν Βαγδατίῳ, περιεῖχε δὲ ὁ παράδεισος, πλὴν τοῦ Σίγματος, τὸν περιώνυμον *Τρίκορχον* μεθ' ἐτέρων πέντε ναῶν, καὶ τὸ λεγόμενον *Τετράσειρον*, ὃν ἦσαν οἱ θόλοι περίχρυσοι, ἐπὶ κιονῶν Ἰταλικῶν καὶ Φρυγικῶν ἐρειδόμενοι, αἱ πύλαι ἀργυραῖ, καὶ οἱ τοῖχοι ἐκ ποικίλων ἐξανθοῦντες μαρμάρων.

Καὶ πρῶτον μὲν, λέγει ὁ Πορφυρογέννητος, ἀπέρχονται εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου, ὅπου ἀνάπτουσι κηρούς, μεθ' ὃ διέρχονται διὰ τῆς *Σακέλλης* (θησαυροφυλακίου), καὶ τοῦ Ὡάτου, (οὕτω ἐκαλεῖτο κοινῶς ὁ τρίκλινος τοῦ τρούλου, ἀλλ' οὐχὶ ὀρθῶς, λέγει ὁ ἡμέτερος συγγραφεὺς, καθόσον Ὡάτον ἦν τὸ *χαρτοθέσιον* τῆς *Σακέλλης*. Καὶ τοῦτο ἄρα γε;), ὡς καὶ διὰ τοῦ ἀνιόντος στενωποῦ πρὸς τὸ τῆς Μαгнаύρας *ἡλιακὸν* (αἰθέριον καὶ ἡλιοβολούμενον μαρμαρόστροτον περίπατον, κατὰ τὸν Σχολιαστήν). Διαβάντες δὲ καὶ τοῦτο, εἰσέρχονται εἰς τὸν μέγαν τρίκλινον, ἐν ᾧ καὶ ὁ Σολομώντειος ἱδρυταὶ θρόνος, (Σολομώντειον ἐκαλεῖτο τότε πᾶν τὸ θαυμάσιον. Πλὴν τοῦ λαμπροῦ τούτου θρόνου, ἀναφέρονται καὶ ἄλλοι πολλοί, ὁ μέγας τοῦ Θεοφίλου, ὁ τοῦ Ἀρκαδίου, ὁ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, κτλ. φαίνεται δὲ ὅτι ἔνιοι ἐξ αὐτῶν ἦσαν διπλοὶ ἢ ἐτίθετο ὁ εἰς παρὰ τὸν ἕτερον, τοῦ Αὐτοκράτορος καθεζομένου ἀριστερῶς, καὶ καταλείποντος τὴν δεξιὰν θέσιν κενὴν διὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν), καὶ εἰς τὸ πρὸς ἀνατολὴν δεξιὸν μέρος κάτωθεν τῆς κόγχης, ἐνθα ἵστανται τὰ χρυσᾶ *σεῖλλα* (οἱ ἐν λόγῳ ἄλλοι θρόνοι ἐκ τοῦ: sella, κάθισμα), μετὰ τῶν χλαμύδων καὶ στεμμάτων.

Εἰσέρχονται δὲ οἱ Δεσπότες ἐν τῷ ἐκείσῃ πρὸς τὸ εὐώνυμον μέρος κοιτῶνι μέχρις οὐ τὰ πάντα καλῶς εὐτρεπισθῶσιν ὑπὸ τε τοῦ τῆς καταστάσεως (τοῦ τελετάρχου ἢ εὐταξίου εἰς ὃν, καθ' ὃ δοκεῖ, ὑπέκειντο οἱ Σιλεντιάριοι), τῶν Πραιποσίτων καὶ τοῦ *Λογοθέτου* τοῦ *δρόμου* (ἥτοι διευθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων· ὁ ἄρχων οὗτος ἦν ἐκ τῶν σπουδαιοτάτων, ἀναφέρων τῷ Ἀνακτὶ τὰ πανταχοῦ τοῦ ἄχανους Κράτους συμβαίνοντα, καὶ περὶ τῶν δεόντων μετ' αὐτοῦ συσχεπτόμενος. Αὐτὸς εἰσῆγε προσέτι τοὺς ὑποτελεῖς ἡγεμόνας ὡς καὶ τοὺς πρέσβεις, ἐρώτων αὐτοὺς καὶ ἀπαντῶν ἐν ὀνόματι τοῦ Αὐτοκράτορος. Ὑπῆρχον καὶ πολλοὶ ἕτεροι Λογοθέται, οἷον τοῦ *Στρατιωτικοῦ*, ἥτοι ὁ ταμίας τοῦ στρατοῦ, τῶν *Σεκρέτων*, τῶν *Ἀγελῶν*, ἥτοι τῶν βασιλικῶν πριμνίων, τῶν *Οἰκιακῶν*, ἥτοι τοῦ βασιλικοῦ ταμείου, τοῦ *Πραιτωρίου*, ὅστις ἦν βοηθὸς τοῦ Ὑπάρχου τῆς πόλεως, καὶ διευθυντῆς τῶν φυλακῶν, κτλ.).

Περὶ δὲ τῆς διευθετήσεως ταύτης τοῦ μεγάλου τρικλίνου μηχανόνομεν τὰ ἐξῆς. Πλησίον τοῦ βασιλικοῦ θρόνου ἐνθεν ἀρκέθεν ἔστησαν

τὰ *Ῥωμαϊκὰ σκῆπτρα*, (ἀκόντια ἡργυρωμένα, εἴτε σταυροειδῆ, εἴτε φέροντα τοὺς Ῥωμαίκοὺς αἰτούς, ἢ βασιλείους εἰκόνας, ἢ τὰ ὀνόματα τῶν ταγματῶν χρυσοῖς γράμμασι δεδηλωμένα. Ἐν ἄλλοις λόγοις αἱ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης Ἑλληνικαὶ σημαῖαι, ἐν αἷς καὶ τὸ λάβαρον) καὶ *πτυχία* (λέξις παραφθαρῖσα ἐκ τοῦ εὐτύχια· ἦσαν δὲ ταῦτα ξεστὰ φέροντα κατὰ τινὰς κώδικας τοῦ Εὐαγγελίου, ἐπὶ πολυτελοῦς μεμβράνης καλλιγεγραμμένους, καὶ διὰ πορφυροῦ ὁλοσηρικῷ δεδεμένους, μετὰ πλαίσίων καὶ ζωστήρων ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, κατ' ἄλλους δὲ πιθανώτερον ἰνδαλμα πτερωτῶν τῆς νίκης, ἣν ὁ λαὸς ἐξελάμβανεν ὡς εἰκόνα τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, τοῦ καὶ Ἀρχιστρατήγου καλουμένου, καθ' ὃ ἡγουμένου τῶν θείων φαλάγγων), καὶ τὰ λοιπὰ χρυσᾶ σκῆπτρα, κρατούμενα ὑπὸ τῶν Κανδιδάτων, φορούντων σακαράγγια καὶ τὰ *κανδιδάτικια* (ἄγνωστον ἐὰν πρόκειται περὶ ἐνδυμάτων, ἢ ἄλλων ἐνσήμων τῆς λειτουργίας ταύτης).

(Ἐπεταὶ συνέχεια).

ΚΛΕΩΝ ΡΑΓΚΑΒΗΣ

Η ΧΕΙΡ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

— Τίς προσκλαίει· ἐδῶ πῶς ὁ νόμος ἀργεῖ, πῶς τῆς Θεμίδος ὄλ' οἱ θνητοὶ λειτουργοὶ παρακροῦσιν αὐτῆς τὴν τρυάνην; διατάττω ἐγὼ τὸ κακὸν ἐπιδῶν, σοφοτέχνης δ' ὁ Λέων ποιεῖτ' ἐκ ποδῶν τοὺς ἀκρίτους κριτὰς, τῶν κωδῆκων τὴν σπάνιν. Κ' εἰς στερρὰν σιδηρόκρικον πλέον ἀρτάνην ἐπὶ γραίας πλατάνου, παρὰ τὴν ὁδὸν, ἀναρτᾷ ἡ μεγάλη του πείρα τοῦ Δικαίου τὴν Χεῖρα.

Δεῦτε ὅσοι σοφοί, τολμηροὶ κ' εὐσταθεῖς, κρουργεῖσθε τὸ ἦπαρ ὥσει Προμηθεῖς ὑπ' ὀρνέου τινός, μεγιστάνος. Δεῦτε σείς οὐς, ἀσόφους κ' εὐπίστους εὐρών, μὲ εἰκόνας ἁγίων, καὶ ξύλα σταυρῶν ἐξηπάτησ' ἑλλῶν μοναχὸς λαοπλάνος. Κ' εἴ τις ἄλλος, ὃν βλάπτει κακὸς τις βασιάνως, τὴν τῶν νόμων ἰσχὺν αὐθαδῶς παρορῶν, τὴν ἀδέκαστον χεῖρα, πολῖται, δικαστὴν σας αἰτεῖτε! —

Ταῦτα Κήρυξ ἐλάλ' εἰς τὴν Πόλιν λιγύς, καὶ τὸ κήρυγμα ἦτο ἡγῶν προσταγῆς τοῦ κρατοῦντος κλεινοῦ Θεοφίλου. Κ' ἐν τῷ μέσῳ θειώδους καπνοῦ καὶ πυρός, μ' ὑπεράνθρωπον τέχνην ὁ Λέων στερρῶς τοῦ Δικαίου τὴν Χεῖρα εἰς δένδρον προσήλου. Καὶ συνέρρει πληθὺς ἐκατέρου τοῦ φύλου κ' ἐνεκάλει ὁ ἔχων ἐμπρὸς τῆς Χειρός, λωβητῆρας, οὓς ἔστεγον τῶς κακοὶ νόμοι ἢ δέος.

Ἐμεν' αὕτη κλειστὴ καὶ κωφὴ πρὸς αὐτόν; Ἐνεκάλει ἀδίκως ὁ δίκας αἰτῶν, καὶ ζημίαν λοιπὸν δ' ἀποτίσῃ!